

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 2010

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007 – 2013

Υποβολή Προτάσεων:

από 25 Μαΐου & μέχρι τις 18 Ιουνίου 2010

Γενικός σκοπός του Προγράμματος «**ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 2010**» είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε ο τομέας της προστασίας του περιβάλλοντος να αποτελέσει πεδίο άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πιο συγκεκριμένα, ειδικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- Ο προσανατολισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της διαχείρισης / εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων.
- Η τόνωση της επιχειρηματικότητας στο τομέα της απορρύπανσης βιομηχανικών αποβλήτων.
- Η βελτίωση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού προφίλ των επιχειρήσεων και η μείωση του ελλείμματος κοινωνικής αποδοχής για τη μεταποιητική δραστηριότητα
- Η κάλυψη του ελλείμματος της χώρας σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων,
- Η επέκταση της δυναμικότητας της βιομηχανίας για την αξιοποίηση ανακυκλώσιμων υλικών,
- Η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ - ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

Το συνολικό ποσό της Δημόσιας Δαπάνης του προγράμματος προβλέπεται να ανέλθει σε **30 εκ. ευρώ**.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα όρια του προϋπολογισμού των προτάσεων σε ΕΥΡΩ (μη περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α.).

Σημειώνεται ότι το ύψος της επένδυσης των έργων δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από τον Μέσο Ορο του Κύκλου Εργασιών της τελευταίας 3-ετίας (2007, 2008 & 2009) της αιτούσας επιχείρησης.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	Νομοί & Περιφέρειες	
A	Νομός Αττικής και Θεσσαλονίκης	
B	Περιφέρεια: Θεσσαλίας Νοτίου Αιγαίου Ιονίων Νήσων Κρήτης Κεντρικής Μακεδονίας Δυτικής Μακεδονίας Στερεάς Ελλάδας	Νομοί: Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων Κυκλάδων, Δωδεκανήσου Κέρκυρας, Λευκάδος, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου, Χανίων Χαλκιδικής, Κιλκίς, Σερρών, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας Γρεβενών, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς Φθιώτιδος, Φωκίδος, Εύβοιας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας
Γ	Περιφέρεια: Ανατολ. Μακεδονίας & Θράκης Ηπείρου Βορείου Αιγαίου Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας	Νομοί: Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Δράμας Άρτας, Πρέβεζας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων Λέσβου, Χίου, Σάμου Λακωνίας, Μεσσηνίας, Αργολίδος, Αρκαδίας, Κορινθίας Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ηλείας

ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ		
			A	B	Γ
Λιγότερα από 50 άτομα (Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις)	€300.000,00	€2.500.000,00	35%	40%	45%
Από 50 έως λιγότερα από 250 άτομα (Μεσαίες επιχειρήσεις)	€300.000,00	€2.500.000,00	30%	35%	40%

Χρηματοδοτικό Σχήμα & Ιδιωτική Συμμετοχή

Η ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 25% του συνολικού προϋπολογισμού.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΡΓΟΥ	
Ιδία Συμμετοχή (τουλάχιστον)	25%
Δημόσια Χρηματοδότηση (αναλόγως την περίπτωση)	30% έως 45%
Εν δυνάμει Τραπεζική Συμμετοχή	Το υπολειπόμενο ποσοστό

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στο πρόγραμμα μπορούν να υποβάλλουν από μία (1) πρόταση νεοσυσταθείσες & υφιστάμενες Μικρο - Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο στους τομείς:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΔ 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
37	Επεξεργασία λυμάτων
38	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών
39	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων

Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση θεωρούνται επιχειρήσεις για τις οποίες συντρέχουν αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Είναι νεοσυσταθείσες & υφιστάμενες Μικρο - Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα με σχέση εξαρτημένης εργασίας (εκφραζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ)) και το όριο του κύκλου εργασιών τους δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ ή εκείνο του συνόλου του ισολογισμού τα 43 εκατ. Ευρώ και πληρούν το κριτήριο της ανεξαρτησίας.
- Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις έχουν αρχίσει την δραστηριότητά τους το αργότερο την 1/1/2007 και λειτουργούν αδιαλείπτως τουλάχιστον από τότε.
- Έχουν καταστατική έδρα στην Ελλάδα και κέντρο άσκησης της δραστηριότητάς τους μέσα στα όρια της ελληνικής επικράτειας.
- Εξαιρούνται και συνεπώς είναι μη επιλέξιμες, επιχειρήσεις που αναπτύσσονται ή δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο σύμβασης franchising (δικαιόχρησης).**
- Κάθε επιλέξιμη επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής σε **μία (1) μόνο** πρόταση στο παρόν πρόγραμμα. Σε περίπτωση συμμετοχής σε περισσότερες από μία προτάσεις στο Πρόγραμμα, οι προτάσεις στις οποίες η επιχείρηση συμμετέχει, **θα απορρίπτονται όλες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής άλλων προσώπων.**

6. Η επιχείρηση πρέπει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (αποκλείονται δηλαδή τα πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα π.χ. σωματεία, σύλλογοι, ΟΤΑ κ.α.),
7. Η επιχείρηση πρέπει να μην βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση ενίσχυσης,
8. Είναι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν εταιρική μορφή Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., ή Ατομικές Επιχειρήσεις & τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ..
9. Η επιχείρηση πρέπει να λειτουργεί νομίμως (να έχει την κατά περίπτωση εν ισχύ άδεια λειτουργίας όπου αυτό απαιτείται).
10. Η επιχείρηση πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο αρμόδιο επιμελητήριο (όπου απαιτείται).
11. Ο αιτούμενος προϋπολογισμός και οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να συμφωνούν με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.
12. Η δραστηριότητα μιας επιχείρησης αποδεικνύεται από τα έντυπα φορολογικής δήλωσης της επιχείρησης (π.χ. Ε3) ή από τη νόμιμη άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή από το καταστατικό της επιχείρησης ή από τη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος στην αρμόδια ΔΟΥ.
13. Οι δαπάνες του προτεινόμενου έργου δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Η προϋπόθεση αυτή αφορά τόσο το σύνολο του έργου όσο και τις επιμέρους ενέργειες.
14. **Δεν έγινε έναρξη του έργου πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης** (δηλαδή ανάληψη νομικών δεσμεύσεων, παραγγελίες με προκαταβολή, έκδοση τιμολογίων, συμβάσεις κτλ).
15. **Η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται να μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).**
16. Η επιχείρηση **δεν** είναι προβληματική επιχείρηση όπως αυτές ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 2. παρ. 2.1, σημεία 9,10,11 των κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2004/C/244/02) (Παράρτημα VII).

Υπογραμμίζεται ότι όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν αθροιστικά απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στο πρόγραμμα.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται σε:

- **24 μήνες** από την ημερομηνία της Υπογραφής Σύμβασης, **με δυνατότητα 6-μηνης παράτασης για υφιστάμενες επιχειρήσεις**, εφόσον το αίτημα για χορήγηση υποβληθεί πριν την τυπική ολοκλήρωση του έργου.
- **30 μήνες** από την ημερομηνία της Υπογραφής Σύμβασης, **με δυνατότητα 6-μηνης παράτασης για νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις**, εφόσον το αίτημα για χορήγηση υποβληθεί πριν την τυπική ολοκλήρωση του έργου.

Τροποποίηση του Επενδυτικού Σχεδίου

Είναι δυνατές **δύο (2) μόνο** τροποποιήσεις του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου της επένδυσης και εφόσον με την αιτούμενη διαμόρφωση ή τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του. Σημειώνεται ότι δεν γίνεται δεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι κύριες επιλέξιμες ενέργειες, **εκ των οποίων μία (1) τουλάχιστον πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνεται στο επενδυτικό σχέδιο**, αφορούν επενδύσεις στις κατωτέρω κατηγορίες διαχείρισης ή/και εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων (**εναλλακτική διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων είναι οι εργασίες συλλογής παραλαβής μεταφοράς προσωρινής αποθήκευσης επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης βιομηχανικών αποβλήτων ώστε μετά την επαναχρησιμοποίηση ή επεξεργασία τους αντίστοιχα να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς**).

- **Συλλογή:** Η συγκέντρωση και ο διαχωρισμός αποβλήτων ή/και ειδικών ρευμάτων υλικών σε κατηγορίες υλικών σύμφωνα με τις φυσικές ή/και χημικές ιδιότητες ή/και ανάμειξη των αποβλήτων για τη μεταφορά τους.

- **Μεταφορά:** Το σύνολο των εργασιών μετακίνησης αποβλήτων ή/και ειδικών ρευμάτων υλικών από τα μέσα συλλογής στους χώρους διάθεσης, αξιοποίησης ή μεταφόρτωσης (επενδύσεις με μοναδική ενέργεια τη μεταφορά δεν είναι επιλέξιμες).
- **Μεταφόρτωση:** Οι εργασίες μετακίνησης αποβλήτων ή/και ειδικών ρευμάτων υλικών από τα μέσα συλλογής σε άλλα μέσα μεταφοράς (επενδύσεις με μοναδική ενέργεια τη μεταφόρτωση δεν είναι επιλέξιμες).
- **Προσωρινή αποθήκευση:** Η τοποθέτηση αποβλήτων ή/και ειδικών ρευμάτων υλικών σε ορισμένο και κατάλληλο χώρο μέχρι να πραγματοποιηθεί η συλλογή τους
- **Επεξεργασία:** Οι κάτωθι εργασίες, μετά την παράδοση των αποβλήτων ή/και ειδικών ρευμάτων υλικών στη μονάδα:
  - Απορρύπανση
  - Αποσυναρμολόγηση
  - Τεμαχισμός
  - Ανάκτηση ή αναγέννηση διαλυτών
  - Ανακύκλωση ή ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες
  - Ανακύκλωση ή ανάκτηση μετάλλων ή μεταλλικών ενώσεων
  - Αναγέννηση οξέων ή βάσεων
  - Αξιοποίηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση ρύπων
  - Αξιοποίηση προϊόντων που προέρχονται από καταλύτες
  - Αναγέννηση ή άλλη επαναχρησιμοποίηση ελαίων
  - Διασπορά στο έδαφος χρήσιμη από γεωργική ή οικολογική άποψη συμπεριλαμβανομένων των εργασιών λιπασματοποίησης και άλλων μετατροπών βιολογικού χαρακτήρα

Επίσης, δευτερεύουσες επιλέξιμες ενέργειες περιλαμβάνουν:

- **Παρακολούθηση εκπομπών ρύπων.** Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Αυτόματη παρακολούθηση εκπομπών (on-line monitoring)
  - Συστήματα καταγραφής δεδομένων εκπομπών
  - Εργαστηριακός εξοπλισμός φυσικοχημικών αναλύσεων ρύπων
- **Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προτύπων/συστημάτων.** Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Ανάπτυξη και συμμόρφωση με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004
  - Ανάπτυξη Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS)
  - Εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Απονομής Οικολογικού Σήματος (ECO LABEL)

Είδη Αποβλήτων

Ως απόβλητα θεωρούνται (ενδεικτικά):

- ❖ **Βιομηχανικά απόβλητα:** Βιομηχανικά απόβλητα θεωρούνται τα αέρια, υγρά και στερεά απόβλητα από την παραγωγική διαδικασία όλων των δραστηριοτήτων του τομέα της Μεταποίησης (Κωδικοί 10 – 39 ΣΤΑΚΟΔ 2008)
- ❖ **Ειδικά ρεύματα υλικών:** Στην έννοια των ειδικών ρευμάτων υλικών περιλαμβάνονται τα κάτωθι προϊόντα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση αναλλακτικής διαχείρισής τους στο πλαίσιο του Ν. 2939/01:
  - Ορυκτέλαια
  - Συσσωρευτές και ηλεκτρικές στήλες
  - Υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων
  - Αυτοκίνητα / μηχανήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους
  - Ελαστικά αυτοκινήτων
  - Σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα που περιέχουν υδράργυρο και χλωροφθοράνθρακες
  - Γυαλί
  - Χαρτί / χαρτόνι
  - Ηλεκτρικός / ηλεκτρονικός εξοπλισμός
  - Μεταλλικές και πλαστικές συσκευασίες
- ❖ **Αστικά Απόβλητα (εξαιρουμένων των αστικών λυμάτων)**

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης για συμμετοχή στο παρόν Πρόγραμμα.

Κατανομή Προϋπολογισμού στο Επιχειρηματικό Σχέδιο (πρόταση)

A/A	Κατηγορία Ενέργειας (Δαπάνης)	Μέγιστο Επιλέξιμο % στον Προϋπολογισμό του Έργου
1	Ανέγερση / Επέκταση / Διαμόρφωση Κτιρίων	25%
2	Προμήθεια Μηχανημάτων & Εξοπλισμού	100%
3	Μεταφορικά Μέσα (Πλην Επιβατικών)	20%
4	Προμήθεια Λογισμικού	10%
5	Δαπάνες Πιστοποίησης, Επαλήθευσης, Επικύρωσης Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, Δαπάνες Δοκιμών & Επαληθεύσεων από Εργαστήρια (<u>Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού οι δαπάνες πιστοποίησης δε μπορούν να υπερβαίνουν τις €15.000</u>)	5%
6	Αμοιβές Συμβούλων (<u>Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού οι δαπάνες συμβούλων δε μπορούν να υπερβαίνουν τις €80.000</u>)	10%
7	Αγορά Τεχνογνωσίας (Αυλες Επενδύσεις)	5%

Τα ανωτέρω ποσοστά, ισχύουν κατά την υποβολή και έγκριση του έργου ενώ κατά την ολοκλήρωση του έργου ως υποχρέωση θεωρείται το εγκεκριμένο ποσό.

Διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα είναι τα μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά για κάθε κατηγορία δαπάνης. Παρόλα αυτά επισημαίνεται ότι ο εκτελέσιμος προϋπολογισμός σε κάθε κατηγορία δαπάνης μπορεί να είναι μεγαλύτερος με την προϋπόθεση ότι το τυχόν υπερβάλλον ποσό θα καλυφθεί με ίδια κεφάλαια.

Αναλυτικότερα:

Αναλυτικότερα:

A/A Δαπάνης 1: Δαπάνες για την ανέγερση/επέκταση/διαμόρφωση κτηρίων & χώρων

Οι δαπάνες ανέγερσης/διαμόρφωσης/επέκτασης κτηρίων και χώρων περιλαμβάνουν:

- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών (και των βοηθητικών τους) εγκαταστάσεων, οι οποίες εξυπηρετούν το γενικό σκοπό του προγράμματος **υπό την προϋπόθεση** ότι οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις (καθώς και οι βοηθητικές τους) θα χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται για την στέγαση ή/και εγκατάσταση του υπάρχοντος ή **νέου** παραγωγικού και λοιπού εξοπλισμού ή για χώρο μεταφόρτωσης ή προσωρινής αποθήκευσης υλικών / δραστηριοτήτων / αγαθών της επιχείρησης
- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών (και των βοηθητικών τους) εγκαταστάσεων, οι οποίες στοχεύουν να διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ΑμεΑ σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου **υπό την προϋπόθεση** ότι οι δαπάνες αυτές είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου **υπό την προϋπόθεση** ότι **αποσκοπούν στο να διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ΑμεΑ**, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ.
- Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση της δαπάνης είναι η έκδοση οικοδομικής άδειας ή όποιας άλλης μορφής έγκρισης εργασιών εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι **δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη για διαμόρφωση γραφείων και αγορά οικοπέδων.**

Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν οι διαμορφώσεις κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 15 ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε., τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς Ελεύθερης Ζώνης, λοιπές ΒΕ.ΠΕ.

(ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε., τους Οργανισμούς Τοπικούς Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, σωματεία ή Ιδρύματα, καθώς και από Τεχνολογικά Πάρκα προκειμένου για διαμορφώσεις κτιρίων εντός Τεχνολογικών Πάρκων. Επίσης, οι διαμορφώσεις κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης αλλά έχει εκμισθωθεί από το Δημόσιο, Νομικά ή Φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια 15 ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιόχρησης. Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης ένταξης της επένδυσης στο παρόν πρόγραμμα.

A/A Δαπάνης 2: Δαπάνες προμήθειας μηχανολογικού, μηχανογραφικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου

Ο εξοπλισμός κάθε μορφής για να είναι επιλέξιμος πρέπει οπωσδήποτε να είναι **καινούργιος**, αμεταχείριστος καθώς και **σύγχρονης τεχνολογίας**, να μην υπάρχει παρακράτηση της **κυριότητας αυτού και να εξυπηρετεί το γενικό σκοπό του προγράμματος**. Ο εξοπλισμός που θα προμηθευτεί η επιχείρηση πρέπει να διατηρηθεί εν λειτουργία στην επιχείρηση τουλάχιστον για μια τριετία μετά την απόφαση ολοκλήρωσης του έργου. Επιπλέον, ο εξοπλισμός θα πρέπει να πληροί όλες τις προϋποθέσεις και να συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως αυτά αναφέρονται στον Οδηγό του Προγράμματος. Για την πιστοποίηση του καινούργιου θα πρέπει να υποβάλλεται σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού ή μεταφορικού και αριθμός πλαισίου ή σειριακός αριθμός μηχανήματος (εφόσον υφίσταται).

Οι δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού, περιλαμβάνουν:

- Το κόστος αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού (κύριου και βοηθητικού) για την υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών
- Το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του παραπάνω εξοπλισμού.
- Το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία του.

Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή, να περιγράφεται αναλυτικά ο εξοπλισμός με τους αντίστοιχους αριθμούς σειράς παραγωγής (serial numbers) όλων των τμημάτων του, το είδος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάσταση του.

Σημειώνεται ότι προκειμένου για αγορά καινούριου, συγχρόνου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου η καθαρή αξία αγοράς υπερβαίνει τις €100.000 για κάθε μηχανήμα ή λοιπό εξοπλισμό, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά του από τον φορέα της επένδυσης πραγματοποιείται απευθείας από τον κατασκευαστικό οίκο. Σε περίπτωση δε που η αγορά του πραγματοποιείται από άλλη επιχείρηση, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά αγοράς του συνοδεύονται σε κάθε περίπτωση

- από επικυρωμένο αντίγραφο των παραστατικών πώλησης του συγκεκριμένου μηχανήματος ή λοιπού εξοπλισμού από τον κατασκευαστικό οίκο προς τον προμηθευτή του φορέα της επένδυσης και
- από βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου ότι ο συγκεκριμένος προμηθευτής αποτελεί νόμιμο αντιπρόσωπο του

A/A Δαπάνης 3: Δαπάνες για αγορά μεταφορικών μέσων (πλην επιβατικών)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

Δαπάνες για την αγορά καινούργιων ειδικά διασκευασμένων μεταφορικών μέσων για χρήση εντός ή εκτός της μονάδας, με στόχο την αποκλειστική και τεκμηριωμένη εξυπηρέτηση του γενικού σκοπού του προγράμματος.

Ως απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται:

- τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση στα οποία θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή και να περιγράφονται αναλυτικά τα μεταφορικά μέσα και οι αντίστοιχοι αριθμοί πλαισίου και μηχανής
- η άδεια πρώτης κυκλοφορίας των οχημάτων (όπου απαιτείται)

A/A Δαπάνης 4: Δαπάνες προμήθειας λογισμικού

Οι δαπάνες προμήθειας λογισμικού περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς και εφαρμογής του λογισμικού για την αυτοματοποίηση της παραγωγής, τον ποιοτικό έλεγχο των παραγόμενων προϊόντων, τη διασύνδεση των επιχειρήσεων με εθνικά ή διεθνή δίκτυα, την ανάπτυξη δραστηριοτήτων e-business και e-marketing, τη σύνδεση σε marketplaces, την ανάπτυξη συστημάτων υποστήριξης INTRANET και EXTRANET, την ανάπτυξη και εφαρμογή ERP και CRP κ.λ.π.

Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα **να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία** σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Απαραίτητα παραστατικά για την περίπτωση αυτή, θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών του προμηθευτή προς την επιχείρηση, στα οποία θα αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή και θα υπάρχει αναλυτική περιγραφή του λογισμικού, με τους αντίστοιχους αριθμούς σειράς (serial numbers) όλων των τμημάτων του. Το αποκτούμενο λογισμικό καταγράφεται επίσης στο βιβλίο παγίων της επιχείρησης, ή άλλου αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα στον ΚΒΣ για την κατηγορία της επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι αν το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες των ανωτέρω κατηγοριών που αφορούν την διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ, οι δαπάνες αυτές, ΔΕΝ δύναται να μεταφέρονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, ούτε να μειώνεται ο προϋπολογισμός τους.

A/A Δαπάνης 5: Δαπάνες πιστοποίησης διαχειριστικών συστημάτων- επαλήθευσης, επικύρωσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Δαπάνες δοκιμών και επαληθεύσεις από εργαστήρια

Οι δαπάνες αυτές αφορούν στην πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων περιβάλλοντος-υγιεινής & ασφάλειας στις διοικητικές, οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων από διαπιστευμένο φορέα για το συγκεκριμένο πρότυπο. **Δεν είναι επιλέξιμες** οι δαπάνες για **ανανέωση** διαχειριστικών συστημάτων και συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού, οι δαπάνες πιστοποίησης δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις €15.000,00.

A/A Δαπάνης 6: Αγορά τεχνογνωσίας (άυλες επενδύσεις)

Οι δαπάνες αυτές αφορούν το σύνολο των δαπανών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, μεταφορά και χρήση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων κ.λ.π.), για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Η αποκτούμενη τεχνογνωσία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του σχεδίου.

A/A Δαπάνης 7: Παροχή συμβουλών και άλλων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων

Είναι επιλέξιμες δαπάνες για υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης παρεχόμενες από **εξωτερικούς, ανεξάρτητους προς την επιχείρηση, συμβούλους** και μόνο στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παρέχουν δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθειες. Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους. λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, π.χ. για συνήθειες φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση.

Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβούλων ενδεικτικά αναφέρονται σε:

- Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής σχετικές με το επενδυτικό σχέδιο.
- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε έρευνες αγορών, benchmarking κ.λ.π. σχετική με το επενδυτικό σχέδιο.
- Σύνταξη εγχειριδίων περιβαλλοντικής διαχείρισης και μόνο εφόσον υλοποιηθεί η πιστοποίηση της επιχείρησης σε θέματα περιβάλλοντος, υγιεινής και ασφάλειας στα πλαίσια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου της.

Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού, οι δαπάνες για αμοιβές συμβούλων δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις €80.000,00

Σημειώνεται ότι:

- Δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. σε οποιαδήποτε κατηγορία δαπανών, καθώς δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη (εκτός των περιπτώσεων ανάκτησής του σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις).
- Δεν θεωρείται ως επιλέξιμη οποιαδήποτε άλλη δαπάνη πέραν των αναφερομένων κατηγοριών, όπως αναλύονται στην παραπάνω περιγραφή επιλέξιμων δαπανών.
- **Οι δαπάνες Leasing (εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης), οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού, ενοίκια και άλλες λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.**
- **Δεν θεωρείται επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη που πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης.**
- **Δεν είναι επιτρεπτή για τις ανάγκες του προγράμματος η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων.**
- Η έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου μπορεί να γίνεται μετά την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης. Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης και δεν δεσμεύει την απόφαση της διοίκησης σχετικά με την έγκριση ή μη του σχεδίου.
- Ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του προγράμματος πρέπει να είναι καινούργιος και αμεταχείριστος.
- Για όλες τις δαπάνες, απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να εγγράψουν τα πάγια στοιχεία της επένδυσής τους στο βιβλίο-μητρώο παγίων στις περιπτώσεις που απαιτείται (κατά τα προβλεπόμενα και από τον ΚΒΣ).

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58Α/23.04.2010) και μπορεί να γίνει μόνο:

1. Για φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας **κάτω των χιλίων πεντακοσίων (€1.500) ευρώ (με ΦΠΑ)**, απευθείας στον προμηθευτή με μετρητά ή επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών (όπου θα αποδεικνύεται η εξόφλησή τους και μέσω του λογαριασμού όψεως της εταιρείας).
2. Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας **χιλίων πεντακοσίων (€1.500) ευρώ και άνω (με Φ.Π.Α.)**, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, εξοφλούνται από τους λήπτες τους, αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, μέσω τράπεζας, με χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες ή μέσω τραπεζικού λογαριασμού και με επιταγές. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.
3. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας **άνω των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ (με ΦΠΑ)**, τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών του εκδότη-πωλητή αγαθών ή υπηρεσιών και του λήπτη των αντίστοιχων στοιχείων ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ιδίων λογαριασμών.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. Ισολογισμοί - Αποτελέσματα Χρήσης (μόνο για όσες επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν) για τα ημερολογιακά έτη 2006, 2007, 2008, 2009 (οικονομικά έτη 2007, 2008, 2009, 2010). Σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης καλό είναι να υπάρχει σε πίνακα και διαχωρισμός ανά έτος των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων.
2. Φορολογικές δηλώσεις και αναλυτικά στοιχεία φορολογίας **E3, E5** (ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης), **Φ01** (μόνο για τις Α.Ε) για τα ημερολογιακά έτη 2006, 2007, 2008, 2009

- (οικονομικά έτη 2007, 2008, 2009, 2010). Σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης καλό είναι να υπάρχει σε πίνακα και διαχωρισμός ανά έτος των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων.
3. Αντίγραφο τελευταίου καταστατικού επιχείρησης με τις τροποποιήσεις του (για τις ατομικές επιχειρήσεις Β΄ και Γ΄ κατηγορίας βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος με τις τροποποιήσεις της).
  4. Οριστική Δήλωση Εκκαθάρισης των ποσών φόρου, τελών χαρτοσήμου και εισφοράς ΟΓΑ που οφείλονται σε εισοδήματα από Μισθωτές Υπηρεσίες. Εφόσον υπάρχουν για το 2006 (Έντυπο Ε7), που υποβάλλεται υποχρεωτικά μία φορά το χρόνο, για τα ημερολογιακά έτη 2007, 2008, 2009.
  5. Δήλωση μεταβολής εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. η οποία θα περιλαμβάνει μόνο την αντιστοίχιση των παλαιών κωδικών δραστηριότητας με τους νέους (δηλαδή από Κ.Α.Δ. 97 σε Κ.Α.Δ. 08) χωρίς να δηλώνεται σε αυτή καμία άλλη μεταβολή των στοιχείων μητρώου του υπόχρεου.
  6. Άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή νόμιμη απαλλαγή εξ' αυτής, ΠΠΕΑ για τις επεκτάσεις των υφιστάμενων επιχειρήσεων στις οποίες προτείνεται να υλοποιηθεί η επένδυση, ενώ για νέες επιχειρήσεις απαιτείται προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (ΠΠΕΑ) από τις αρμόδιες υπηρεσίες του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ ή της Περιφέρειας εφόσον είναι διαθέσιμη, ή σε αντίθετη περίπτωση αποδεικτικό κατάθεσης αίτησης της σχετικής Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΠΕ) (βλ. ΦΕΚ 332/20-3-2003). **Στην τελευταία περίπτωση οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποβάλλουν και αντίγραφο της κατατεθείσης ΠΠΕ, ενώ μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης πρέπει η ΠΠΕ να έχει εγκριθεί.**
  7. Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, εφόσον έχει εκδοθεί.
  8. Για **υφιστάμενες** επιχειρήσεις, άδεια διαχείρισης αποβλήτων (συλλογή, μεταφορά, προσωρινή αποθήκευση, διάθεση ή αξιοποίηση) καθώς επίσης και κάθε άλλη **πρόσθετη άδεια ή έγκριση** που να σχετίζεται με την υφιστάμενη δραστηριότητα της μονάδας και να αποδεικνύει ότι η επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της ανακύκλωσης/διαχείρισης αποβλήτων κ.λ.π.
  9. Για νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις βιογραφικά σημειώματα των βασικών μετόχων και αποδεικτικά στοιχεία γνώσεων και εμπειρίας σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων ή σε άλλα περιβαλλοντικά θέματα, βεβαιώσεις προϋπηρεσίας, αποδεικτικά στοιχεία κατάρτισης και σχετικών σπουδών.
  10. **Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας** που να βεβαιώνει ότι:
    - το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού δεν έχει χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί, ή υποβληθεί προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
    - έχει υποβάλλει μία μόνο πρόταση του έργου στο παρόν Πρόγραμμα
    - δεν έγινε έναρξη του έργου **πριν από την ημερομηνία υποβολής αίτησης της επιχείρησης** για τη συμμετοχή στο παρόν πρόγραμμα
    - έλαβε σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού του Προγράμματος
    - αναλαμβάνει την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, εφόσον η πρόταση εγκριθεί
    - αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο ή εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές
    - η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
    - ότι όλα τα αναγραφόμενα στοιχεία που υποβλήθηκαν με την ηλεκτρονική μορφή καθώς και τα αναγραφόμενα στοιχεία στην έντυπη μορφή με όλα τα υποβληθέντα δικαιολογητικά είναι αληθή και ακριβή
    - σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης του έργου συμφωνεί στην δημοσίευση της επωνυμίας της εταιρείας του, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα του ΕΠΑΝ II, www.antonistokotita.gr) ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006

- Η επιχείρηση διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) ή δεσμεύεται για την υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών πρόσβασης μέχρι και την ολοκλήρωση της επένδυσης (σε περίπτωση που δε διαθέτει τις σχετικές υποδομές και η πρόταση ενταχθεί στο Πρόγραμμα). Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ., ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.). Σε περίπτωση δε, που η επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο με αναπηρία στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση θα γίνεται σαφής αναφορά στο γεγονός αυτό και ο δικαιούχος θα δηλώνει υπεύθυνα ότι έχει προβεί σε «εύλογες προσαρμογές» του εργασιακού χώρου, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Ν.3304/2005 (ΦΕΚ 16/Α).
- 11. **Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 σύμφωνα με το υπόδειγμα της δήλωσης** που αφορά στην ιδιότητα της ΜΜΕ του κανονισμού 800/2008 της Ε.Ε (βλέπε αναλυτικά παράρτημα Ι του Οδηγού)
- 12. **Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας** ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2, παρ. 2.1 σημεία 9,10 και 11 των Κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2004/С/244/02 (για τον ορισμό Προβληματικής Επιχείρησης).
- 13. Προσφορές - προτιμολόγια για όλες τις δαπάνες και prospectus για τον εξοπλισμό. **Οι προσφορές θα πρέπει να είναι ταξινομημένες με αύξοντα αριθμό** προκειμένου να υπάρχει η ευκολία συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής φόρμας υποβολής της πρότασης για το σχετικό πεδίο ανάλυσης των δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου.
- 14. Μελέτη Τεκμηρίωσης Ποσοτικών Μεγεθών Βιωσιμότητας του Επενδυτικού Σχεδίου
- 12. Δυνητικά, οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο από πλευράς του επιχειρηματία-επενδυτή για την τεκμηρίωση της ακρίβειας του περιεχομένου της υποβληθείσας πρότασης
- 14. **Τεκμηρίωση της δυνατότητας καταβολής της ίδιας συμμετοχής** (π.χ. κερδοφορία επιχείρησης, διαθέσιμα και φορολογικές δηλώσεις μετόχων, έκτακτα φορολογηθέντα αποθεματικά κλπ.) και γενικά ότι αποδεικνύει τη δυνατότητα κάλυψης των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων

Επισημαίνεται ότι:

- ❖ Οι προσφορές για τον εξοπλισμό/λογισμικό πρέπει να είναι αναλυτικές με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά των μηχανημάτων/λογισμικών συνοδευόμενες από τα σχετικά prospectus.
- ❖ Οι προσφορές για τα μεταφορικά μέσα θα πρέπει να είναι με σαφή περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών και δυνατοτήτων του μεταφορικού μέσου και να συνοδεύονται από σχετικό prospectus, εφόσον δύναται.
- ❖ Οι προσφορές για τις δαπάνες των κτιριακών επεμβάσεων θα πρέπει να είναι αναλυτικές, με σαφή περιγραφή των εργασιών που θα εκτελεστούν, ανάλυση κόστους αυτών, προμετρήσεις, κ.λ.π. στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους.
- ❖ Οι προσφορές για την τεχνογνωσία θα πρέπει να είναι αναλυτικές για την τεχνογνωσία που θα αποκτηθεί.
- ❖ Οι προσφορές για την εκπόνηση μελετών (όπως περιγράφονται στην ενότητα των επιλέξιμων ενεργειών και δαπανών) από συμβούλους θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνουν: ανάλυση κόστους, μεθοδολογία, σκοπό και τεκμηρίωση σκοπιμότητας μελέτης, ανάλυση περιεχομένου και πεδίων που θα εξεταστούν από την εν λόγω μελέτη, είδος έρευνας (πρωτογενή ή/και δευτερογενή) και επιστημονικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.
- ❖ Οι προσφορές για την εκπόνηση μελέτης για την απόκτηση διαχειριστικών συστημάτων ISO, EMAS, ECO LABEL, κ.λ.π. θα πρέπει να περιέχουν πλήρη μεθοδολογία, ανάλυση κόστους και σχετικά περιεχόμενα της μελέτης.
- ❖ Οι προσφορές από τους φορείς πιστοποίησης διαχειριστικών συστημάτων θα πρέπει να είναι σαφείς ως προς το σύστημα που θα πιστοποιηθεί και ως προς την ανάλυση του κόστους τους και να είναι αποδεδειγμένα από αναγνωρισμένους διαπιστευμένους φορείς.

- ❖ Η μη υποβολή αναλυτικών και τεκμηριωμένων προσφορών σύμφωνα με τις παραπάνω επιστημονικές δύνανται να οδηγήσει και σε απόρριψη της σχετικής δαπάνης.

Σημείωση 1: Στο δικαιολογητικό 11 στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής της 8ης Αυγούστου 2008 θα προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία (Ε3, Ε5, Ε7, ισολογισμοί, καταστατικά) για το σύνολο των επιχειρήσεων που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υπέβαλλε το επιχειρηματικό σχέδιο-πρόταση για χρηματοδότηση στο παρόν πρόγραμμα μαζί με τη σχετική ΥΓ που προβλέπεται στον κανονισμό 800/2008 της Ε.Ε (βλέπε Παράρτημα Ι).

Σε κάθε περίπτωση οι Αρμόδιοι Φορείς υλοποίησης του Προγράμματος διατηρούν το δικαίωμα διασταύρωσης και ελέγχου της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την υποβολή της πρότασης.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΦΑΣΕΙΣ Υλοποίησης Έργου	Πιστοποιηθέν Έργο	Ποσοστό Καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης
Προκαταβολή	0%	50% Προσκομίζοντας ισόποση εγγυητική τραπεζική επιστολή με διάρκεια ισχύος μέχρι την παραλαβή του έργου από τον αρμόδιο φορέα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό με πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου και έπειτα από αίτημα του επενδυτή, στο οποίο θα καθορίζεται το ποσό το οποίο ζητεί να του καταβληθεί σε μετρητά και το ποσό τυχόν απομείωσης της εγγυητικής προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες.
Α΄ ΦΑΣΗ Ενδιάμεση Δόση	Πιστοποίηση Μέρους του Φυσικού & Οικονομικού Αντικειμένου του Έργου	Μετά την εκτέλεση του 50% τουλάχιστον του συνολικού φυσικού και οικονομικού αντικειμένου πραγματοποιείται έπειτα από υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση οικονομικού & αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου από το αρμόδιο Όργανο Ελέγχου προκειμένου να καταβληθεί μέρος της δημόσιας δαπάνης. Στον δικαιούχο καταβάλλεται είτε το 50% της δημόσιας δαπάνης (εφόσον δεν έχει καταβληθεί προκαταβολή) είτε το υπολειπόμενο ποσοστό έως το 50% της δημόσιας δαπάνης (εφόσον έχει καταβληθεί προκαταβολή).
Β΄ ΦΑΣΗ Αποπληρωμή	Πιστοποίηση Ολοκλήρωσης του Φυσικού & Οικονομικού Αντικειμένου του Έργου	Είτε σε ποσοστό 100%, Είτε σε αναλογία του ποσοστού επιχορήγησης εφόσον, η πιστοποίηση είναι μικρότερη της ολοκλήρωσης

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν, μετά την υπαγωγή τους και για τρία (3) χρόνια μετά από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και παραλαβής του έργου και καταβολής της αποπληρωμής της δημόσιας χρηματοδότησης πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής
- β) Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα
- γ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του αρμόδιου ΕΦΔ που έχει την ευθύνη επίβλεψης της πορείας του έργου μετά την παραλαβή και αποπληρωμή του έργου.
- δ) Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης², με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης τους εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.
- ε) Μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, η αντικατάσταση εξοπλισμού/λογισμικού είναι δυνατή, κατόπιν υποβολής **σχετικού αιτήματος** στον αρμόδιο φορέα με αγορά νέου παρόμοιου εξοπλισμού/λογισμικού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας) και εντός **6 μηνών από την έγκριση** του αιτήματος (με τήρηση όλων των παραστατικών που αφορούν τόσο στο νέο όσο και στο παλαιό εξοπλισμό).

2. Οι επιχειρήσεις για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται:

- α) χωρίς ενημέρωση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής φορέα να μεταβάλουν κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής.
- β) χωρίς ενημέρωση και έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής φορέα να εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

3. Οι επιχειρήσεις για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου είναι υποχρεωμένες να διατηρήσουν τις θέσεις απασχόλησης που έχουν δηλώσει κατά την υποβολή της πρότασης. Σε περίπτωση ελέγχου και διαπίστωσης μη τήρησης της ανωτέρω υποχρέωσης επιστρέφεται μέρος της ενίσχυσης ή μη ανάλογα με τον τύπο της παραβίασης.

Σε περίπτωση διαπίστωσης σημαντικής αρνητικής απόκλισης που ξεπερνά το 20%, τότε ο επενδυτής υποχρεούται να επιστρέψει το 10% της δημόσιας επιχορήγησης που του έχει καταβληθεί). Σημειώνεται ότι ο αριθμός απασχολούμενων σε κάθε επιχείρηση υπολογίζεται και ελέγχεται με βάση τις θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας και το σχετικό έντυπο Ε7 της επιχείρησης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΚΑΤΑΤΑΞΗ

Για την αξιολόγηση των προτάσεων και την ένταξη των επενδύσεων στο Πρόγραμμα λαμβάνονται υπόψη τα εξής κριτήρια:

A/A	Κριτήριο αξιολόγησης	Συντελεστής βαρύτητας
1	Φύση των προς διαχείριση αποβλήτων σε σχέση με την επικινδυνότητα και τους Εθνικούς Στόχους όπως αυτοί ισχύουν**	20
2	Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της διαχείρισης αποβλήτων. Προτάσεις που αφορούν ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων (Συλλογή, μεταφορά, προσωρινή αποθήκευση, επεξεργασία) τίθενται σε προτεραιότητα σε σχέση με προτάσεις που αφορούν μέρος των ανωτέρω ενεργειών	10
3	Ο βαθμός αξιοποίησης των αποβλήτων και παραγωγή προϊόντων – προστιθέμενη αξία	20
4	Επίπεδο προτεινόμενης τεχνολογίας και στοιχεία καινοτομίας	20
5	Βιωσιμότητα της επένδυσης	10
6	Αξιοπιστία φορέα υλοποίησης της επένδυσης- Ωριμότητα της προτεινόμενης επένδυσης- Εξασφάλιση υλοποίησης έργου	15
7	Εγκατάσταση νέας Επιχείρησης σε ΒΕΠΕ	5

** Οι Εθνικοί στόχοι ενημερώνονται και αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ):

<http://www.minenv.gr/anakvkllosi/general/general.html>

Για τα επικίνδυνα απόβλητα εφαρμόζεται η ΚΥΑ 13588(ΦΕΚ Β 383/28-03-2006) όπως ισχύει.

Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο αξιολογητές και βαθμολογείται με βάση τα κριτήρια του Οδηγού του Προγράμματος. Όλα τα κριτήρια βαθμολογούνται σε ακέραια κλίμακα από 0 έως & 10 και στη συνέχεια πολλαπλασιάζονται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας. Η τελική βαθμολογία της πρότασης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων διαιρούμενο στη συνέχεια δια εκατό προκειμένου να αναχθεί τελικά σε κλίμακα από 0 έως 10. Η μέγιστη τελική βαθμολογία μιας πρότασης με την χρήση των ανωτέρω κριτηρίων είναι το 10,00.

Προτάσεις που συγκεντρώνουν τελική βαθμολογία **μικρότερη από 5,00 θεωρούνται τεχνοοικονομικά ανεφάρμοστες και δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση**. Η τελική βαθμολογία των προτάσεων καθορίζει και τη σειρά κατάταξης των προτάσεων που αξιολογήθηκαν. Οι προτάσεις κατατάσσονται κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά και εντάσσονται ανάλογα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία ή / και διευκρίνηση.

Με εκτίμηση, για την **BiT**,

Γιώργος Πιέτρης